

Kan de wil van God met succes worden belemmerd door zijn schepselen?¹

Voordat wij nader op deze vraag en de daarmee samenhangende omstandigheden ingaan, stellen we voor om eerst eens drie tekstplaatsen te lezen uit de heilige Schrift als beginpunt van ons onderzoek :

Efeziërs 1:11: *‘Die in alles werkt naar de raad **van Zijn wil**, ...’*

Filippenzen 2:13: *‘want God is het, die om Zijn welbehagen zowel **het willen** als het werken in u (be)werkt.’*

1 Timotheus 2:4: *‘God, onze Heiland, die **wil**, dat alle mensen gered worden en tot erkenning van de waarheid komen.*

1. Raadsbesluit en wil van God

Er is in de wereld, ja in heel de schepping, slechts plaats voor één unieke *maatgevende wil*, en dat is Gods wil. Hij bezit de enige *vrije wil*, die alles bepalend is voor zowel de kleinste als de grootste gebeurtenis in het universum. Deze soevereine wil van God behoeft geen enkele correctie en niemand kan hem met succes tegenwerken. Tijdens het verloop van de eonen, waarin God in Christus de *raad van Zijn wil* uitvoert, hangt niets van alles wat gebeurt af van de wil van zijn schepselen, maar alleen van dat wat God zich voorneemt en van wat *Hij wil*.

Gods raadsbesluit is in het algemeen bij zijn schepselen volledig onbekend. Slechts aan enkele van Zijn uitgeroepen heeft Hij Zijn voornemen toevertrouwd, maar dan meestal niet in elk voorkomend geval en niet in detail; slechts in grote lijnen. De gelovigen van de tegenwoordige bediening van genade – de leden van het lichaam van Christus – genieten deze voorkennis, als zij zich in het Woord van God verdiepen en de erkenning (bovenkennis) uit de paulinische brieven in geloof eigen maken.

De ongelovigen hebben echter geen weet van Gods raadsbesluit. Daarbij kunnen zij weliswaar de geopenbaarde *wil* van God weerstaan – omdat Hij dit zo *bedoelt* -, maar niemand kan Zijn *raadsbesluit* weerstaan, daar het hem aan inzicht in die zaken ontbreekt. ^{Romeinen 9:19} Het is Gods raadsbesluit, dat alle schepselen tegenstand bieden aan *Zijn wil*. Hij maakt gebruik van deze tegenstand om planmatig Zijn raadsbesluit (Zijn reddend voornemen) met de schepping in het algemeen en de opvoeding van Zijn heiligen in het bijzonder uit te voeren.

Een voorbeeld hoe God zelf tegenstand oproept, vinden wij in het boek Job. Daarin brengt God met Zijn lofrede voor Job tegenspraak en tegenstand van Satan teweeg. Aan het einde ontdekken we ook de achtergrond van dit handelen: God kon zich door Job buitengewoon verheerlijken en zowel de vrienden van Job als de hemelse toeschouwers een les leren.

Zo heeft God de hele mensheid -met de aan haar overgeleverde adami-tische neigingen- in een context geplaatst, onder een invloed die steeds prikkelt tot *het tegenstreven van Zijn bekendgemaakte (geopenbaarde) wil* en daarmee wat Hem welgevallig is, van de hand wijst. Hij heeft zelf allen gezamenlijk onder dezelfde weerspanningheid (NBG: ongehoorzaamheid) besloten, om Zich over allen te ontfermen! ^{Romeinen 11:32}

Thans ontfermt Hij Zich dus over wie *Hij wil*, maar Hij verhardt ook wie Hij wil. ^{Romeinen 9:18} [Verharden gebeurt bij iemand die eerst ‘zacht’

was, HVDK]. Dus hangt het niet daarvan af, of iemand wil, dan wel of iemand loopt, maar van God, die Zich ontfermt. Romeinen 9:16

2. Het bedrieglijke beeld van een vrije wil

De intellectuele leiders van de mensheid, inclusief hun geestelijke en religieuze leiders, leren en verdedigen de dwaling van de *vrije wil* van de mens. Zij steunen daarbij vaak op verkeerd begrepen woorden uit de Schrift en op de daarvan afgeleide, verkeerde conclusies. Daarvoor komen ze nogal eens met de tekst: Genesis 1:26: *'laat Ons mensen maken naar ons beeld, als onze gelijkenis, opdat zij heersen over* ...' Uit deze uitspraak van God wordt afgeleid: *wij zijn als God*. Ook in kennis, wijsheid, macht en *soevereiniteit van de wil*. Zo'n onverstandige conclusie is compleet verwarrend; want de mens is in het geheel niet *aan God gelijk* – hij is niet zelf God. De mens is *in het beeld* van God – dat is Zijn Zoon – geschapen. Kolossenzen 1:15

Wie van de mensenkinderen meent dat hij daarom aan God *gelijk* is, vergist zich. Omdat hij, zonder het zelf te beseffen, zich niet alleen op gelijke hoogte met God zet, maar zich ook boven Hem verheft. Want wanneer de mens precies zo kan *willen* als God zelf, zou hij met *zijn wil* de *wil van God* op kunnen heffen en Hem machteloos maken.

De in het genoemde Schriftgedeelte Genesis 1:26 gezochte *gelijkheid* is geheel bedoeld voor en beperkt tot de daar genoemde dierenwereld. Daarover zal de mens heersen, en die zullen zijn wil volgen. Daarbij zal de mens het beste met de dieren voorhebben. Deze opdracht kon de mens alleen uitvoeren, omdat God hem daartoe de vrije hand gaf binnen deze, voor hem bestemde omvang.

Zo is het op elk gebied. De mens kan zijn wil slechts daar laten gelden, waar God hem daartoe de vrijheid en vaardigheid schenkt. Maar dat is slechts in beperkte mate het geval. Het aanzien van een *vrije wil* bij de mens kon ook slechts ingang vinden onder gelovigen, omdat men in

het algemeen goed waarneemt dat de mens doorgaans *anders wil* dan God, die Zijn wil in Zijn woord helder geopenbaard heeft. Zo komt men via een drogreden tot een betreurenswaardige conclusie.

Wie van een vrije wil spreekt, leeft onbewust met een godslasterlijk denkbeeld: God heeft met de mens *kleine goden* geschapen, die, met een vrije wil uitgerust, zich kunnen afzetten tegen zijn raadsbesluit en zijn doelstelling kunnen dwarsbomen. Merkwaardig genoeg leren zowel christelijke kringen als andere religies dit. Maar een dergelijke leer loopt op het machteloos maken en het ontkennen van God uit, die slechts in de door de tegenwerker bewerkte verwarde inbeelding bestaat; want God kan nooit van zijn macht ontdaan worden.

3. De onmogelijkheid van een vrije wil

Wanneer de mens een absoluut vrije wil zou hebben, zoals velen zichzelf voorhouden, dan zouden we geen *werkelijk echte God* hebben, die deze titel verdient. Hij zou dan niets kunnen plannen noch zich iets kunnen voornemen. Want Hij heeft geen enkele zekerheid, dat dit ook in alle gevallen uitvoerbaar zal zijn. Alle profetenwoorden zouden dan onzekere vermoedens zijn, en de uitspraken in de Schrift geven ons dan geen vaste richting en uitkomst.

Wat zou er van het raadsbesluit en het plan van God terechtkomen, als zijn schepselen hun vrije wil zouden kunnen en willen gebruiken om zich daarmee tegenover de wil van God te stellen? Hoe zou zijn verheven en onfeilbaar werkend reddingsplan tot een goed einde kunnen komen?

God geeft de mens een bewustzijn waarmee hij beslissingen kan nemen, maar Hij geeft nog lang niet het *inzicht* in alle omstandigheden en krachten die zijn *wil dirigeren* en tot een door God bedoelde uitkomst *brenge*n. Dit is dan ook in overeenstemming met het raadsbesluit van

Zijn wil, omdat Zijn onpeilbare liefde naar beantwoording verlangt, zonder dat de mens daar opzettelijk toe genodigd wordt.

Wie echter vasthoudt aan de misleiding dat de mens een vrije wil heeft – en dat doen vele gelovigen, als zij hun redding toeschrijven aan een eigen wilsbeslissing of gemaakte keuze -, ontkent de Godheid van God. En diegene verheft de mens zelf tot een godheid, die zichzelf in eigen denken als soeverein voorstelt, zodat God deze wil moet respecteren en voorrang moet geven. Zo iemand valt onder het gericht: *‘...immers, hoewel zij GOD kenden, hebben zij Hem niet als God verheerlijkt of gedankt, maar hun overleggingen zijn op niets uitgelopen (ijdel geworden), en het is duister geworden in hun onverstandig hart. Bewerend wijs te zijn, zijn zij dwaas geworden.’* Romeinen 1:21,22

4. Verkeerd begrepen Godgelijkheid

Deze verkeerd begrepen Godgelijkheid verleidde al vele van Zijn schepselen tot waanzinnige zelfverheffing. Zo zegt ook de door zijn trots opgeblazen koning van Babel in zijn verduisterd hart: *‘Ik zal ten hemel opstijgen, boven de sterren Gods (Hebreeuws: Al = de onderschikkende God) mijn troon oprichten en zetelen op de berg van de samenkomst in het noorden; ik wil opstijgen boven de hoogten de wolken, mij aan de allerhoogste gelijkstellen!’* Jesaja 14:13,14 Wat een ontzettende zelfverafgoding!

Er moeten wel naar de wil van God hooggeplaatste personen zijn, aan wie Hij leiding en gezag toedeelt. Romeinen 13 Indien zulke gezagsdragers zich echter een god gaan wanen, zullen zij tot een afschrikwekkende val komen. Dit laat ook de geschiedenis van tegenwoordige laatste decennia zien.

Ook Salomo zegt in zijn van God afgebeden en gegeven overweldigende wijsheid: ‘Hovaardij gaat vooraf aan het verderf, en hoogmoed

komt voor de val.’ Spreuken 16:18 Gods gericht bereikte ook de koning van Babel in zijn hemelwaan: *‘Integendeel, in het dodenrijk (sheol) wordt u neergeworpen, in het diepste van de groeve.’* Jesaja 14:15

(wordt vervolgd)

Wilhelm Schaffhauser

Vertaling: **Hans van der Kleij**

Galaten 4. Concordant commentaar van A.E. Knoch

De positie van een minderjarige erfgenaam verschilt wél in rechte van die van een slaaf, maar niet in feite. Hoewel hij recht heeft op alles, wordt hij behandeld alsof hij ‘heer van niets’ is. Er wordt op hem gelet door toezichthouders en op hem toegezien door beheerders. Dit was de positie van Israël onder de wet. Van hun was het zoonschap en de heerlijkheid en waren de verbonden, maar dit alles wordt bewaard om in de toekomst getoond te worden. Waardigheden worden aangepast aan bevoegdheid, voorrechten aan leeftijd. Het gebruik hiervan door minderjarigen wordt uitgesloten; niet alleen maar door het formele wettelijke verbod, maar door de daarbij horende ongeschiktheid. De verantwoordelijkheden van bezit gaan de kracht en het verstand van een kind te boven.